

8. 4. 2011

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Evropský základ daně z příjmů právnických osob u podniků provozujících činnost v EU

Evropská komise zveřejnila dne 16. března 2011 konkrétní obrysy návrhu společného systému pro výpočet konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob v rámci EU. Společný systém pro výpočet základu daně se má týkat podniků provozujících činnost v EU.

Cílem předloženého návrhu je výrazně snížit administrativní zátěž, náklady a právní nejistotu podniků podnikajících napříč EU vyplývající z nutnosti stanovovat výši zdanitelného zisku v souladu s jednotlivými lokálními daňovými systémy 27 členských států EU.

Společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob nabízí podnikům jediný soubor pravidel pro stanovení základu daně z příjmů právnických osob a zároveň možnost podat konsolidované daňové přiznání u jedné daňové správy v EU. Na základě tohoto jediného daňového přiznání bude základ daně rozdělen podle zvláštního vzorce mezi členské státy, ve kterých podnik provozuje činnost. Vzorec zohledňuje tři faktory, a to aktiva, pracovní sílu a prodej. Jednotlivé členské státy EU by si nadále stanovily vlastní sazbu daně, neboť tato spadá do pravomoci jednotlivých členských států a snahou EU není tuto skutečnost měnit.

Společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob není úplnou novinkou. Koncepce byla Evropskou komisí předložena poprvé v roce 2001 a diskutována a prezentována v průběhu let následujících.

Společnost, případně skupina společností, pokud se pro společný konsolidovaný základ daně rozhodne, by se při výpočtu svých zdanitelných příjmů a daňově účinných nákladů řídila **pouze jedinými pravidly** stanovenými EU (jako příklad lze uvést mj. jedny pravidla stanovení odpisů majetku či jedny pravidla pro transakce mezi spojenými osobami). Nespornou ekonomickou výhodou by byla možnost **konsolidovat všechny zisky a ztráty**, které podnikům vzniknou v rámci EU. Možnost využití **jediného kontaktního místa pro podání daňového přiznání** by k tomu značně ulehčilo podnikům současnou administrativní zátěž.

Dle odhadu Evropské komise by společný konsolidovaný základ daně mohl podnikům v celé EU ušetřit každoročně přibližně 2 miliardy eur. Předpokládá se, že z uvedených 2 miliard eur bude úspora na straně podniků ve výši 1,3 miliardy eur dosažena z titulu konsolidace zisků a ztrát, zbývající částka 700 milionů eur by představovala úsporu z titulu snížení nákladů nutných na

dosažení souladu s jednotlivými lokálními předpisy členských států EU. Na základě předběžných testovacích kalkulací by z titulu konsolidace zisků a ztrát mohlo průměrně benefitovat cca 50 % nefinančních a 17 % finančních mezinárodních seskupení. Mezi nejvýznamnější náklady, které by měly být využitím společného konsolidovaného základu daně výrazně sníženy, patří především náklady vynaložené podniky na splnění povinností v oblasti převodních cen mezi spojenými osobami (transfer pricing). Tyto náklady se každoročně zvyšují. Důvodem jsou zejména zvyšující se nároky lokálních daňových správ na kvalitu a rozsah požadované dokumentace a rostoucí náklady vynaložené na související jednání s daňovými správami. Rovněž dochází k častým změnám a úpravám jednotlivých lokálních daňových legislativ, což dále ztěžuje podnikání napříč EU a zvyšuje náklady podniků.

Krok ke společnému konsolidovanému základu daně by měl výrazně přispět ke snazšímu podnikání a podnítit i menší podniky k expanzi napříč EU. Evropská komise věří, že se jedná o jediný systematický nástroj, který umožní alespoň částečně vyřešit zbývající překážky znesnadňující podnikům podnikání v rámci EU.

Přesná pravidla účasti na systému, stanovení výnosů podniků a jejich případné osvobození, stanovení daňově účinných nákladů, obsah a způsob podání konsolidovaného daňového přiznání, a další podmínky upravuje návrh směrnice o společném konsolidovaném základu daně z příjmů právnických osob předložený Evropskou komisí. Dle navrhovaného znění by od daně z příjmů byly osvobozeny např. výnosy z prodeje obchodních podílů, přijaté dividendové příjmy či příjem stálé provozovny umístěné v nečlenském státě. Za daňově neuznatelné náklady by byly považovány např. 50 % nákladů na reprezentaci, distribuce dividend či penále a pokuty za porušení právních předpisů.

Systém společného konsolidovaného základu daně stanovuje také vstřícná pravidla pro podporu výzkumu a vývoje. Předpokládá se např. plná uznatelnost mezd výzkumných pracovníků jako daňově účinných nákladů, a to v roce, ve kterém vznikly. Dalším benefitem by měla být možnost okamžitého plného odpočtu nákladů vynaložených v souvislosti s výzkumnými zařízeními. Na základě obecného pravidla pro odepisování majetku by podniky dále mohly majetek odepsat rychleji, než jim případně umožňuje lokální daňový systém jejich země.

Vstup do systému společného konsolidovaného základu daně by byl pro podniky nepovinný, tj. podniky, které budou chtít využít souvisejících výhod, se mohou do systému zapojit, ostatní mohou nadále zůstat ve svém vnitrostátním systému. Možnost volby účasti na systému konsolidovaného základu daně by měla umožnit podnikům, které ne zamýšlejí expandovat napříč EU a operují pouze v jednom členském státě, nadále pracovat v rámci jedné lokální legislativy bez nutnosti přejít nezbytně na nový režim, jehož výhody jsou relevantní pro společnosti operující ve více členských státech. Povinná účast na systému by navíc byla v rozporu se zásadou subsidiarity.

Pokud se podnik, případně skupina podniků, rozhodne uplatnit systém společného konsolidovaného základu daně, bude muset v tomto systému zůstat po dobu minimálně 5 let. Tato lhůta byla stanovena za účelem znesnadnit případnou nelegitimní daňovou optimalizaci ze stran podniků. Aby podnik mohl do systému vstoupit, bude muset splnit požadovaná kritéria.

Návrh směrnice o společném konsolidovaném základu daně, odpovědi na nejčastější dotazy a další informace k této problematice jsou k dispozici na webových stránkách Evropské komise >>> [zde](#).

Pro další informace o této problematice neváhejte kontaktovat svého daňového poradce.

Ing. Hana Sedláčková
Senior Tax Consultant APOGEO

[APOGEO, s. r. o.](#)

Koněvova 2660/141
130 83 Praha 3

Tel.: +420 267 997 700
Fax: +420 296 566 445
e-mail: info@apogeo.cz

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Sport versus EU - aktuální sportovní kauzy rozhodované Soudním dvorem EU](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezu v jiných členských státech EU](#)
- [ESG Simple jako praktická opora pro ESG reporting malých a středních podniků](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)